

ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARDA İSTİHDAM VE AKTİF İÇERMENİN ROLÜ

THE ROLE OF EMPLOYMENT AND ACTIVE INCLUSION OF GROUPS REQUIRING SPECIAL POLICY

¹Suat KOLUKIRIK*

Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Isparta, Türkiye

*e-mail: suatkolukirik@yahoo.com

ÖZET

Toplumsal kalkınma ve gelişme tartışmaları günümüz dünyasının önemli sorunlarından birisidir. Ekonomik büyümeye paralel olarak insan kaynağının gelişmişliği ve sürdürülebilir yaşam kalitesi, ülkelerarası rekabete açık bir alan ve sosyal politika gerektiren konulardır. Zira toplumu oluşturan insan kaynağının yaşam kalitesi, bireylerin sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını karşılayabilme kapasitesiyle değerlendirilmektedir. Değişen yaşam koşulları ve bireysel tercihler, kentsel mekanlarda ilişkileri yeniden sorgulamakta, bireylerin yaşamlarından ne derece hoşnut oldukları, nelerden şikayet ettikleri ve kaliteli bir yaşamın bileşenlerinin ne olduğu sıklıkla tartışılmaktadır. Özel politika gerektiren grupların istihdamı ve bütünleşik sosyal politika üretimini Roma nüfus üzerinden ele alan bu makale de ise istihdam ve aktif içerme imkanları tartışılmakta, uygulanabilir çözüm ve politika önerileri değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Özel politika gerektiren gruplar, sürdürülebilir yaşam kalitesi, istihdam, aktif içerme, romanlar

ABSTRACT

Social development and improvement discussions are one of the important issues of modern-day. In parallel with economic growth, development of human resources, sustainable quality of life are open to competition internationally and require social policy. Then, the quality of human resources generating society is qualified with the capacity to afford individuals' social and economic necessities. Changing life conditions and individual preferences, relations in rural places are questioned again; how satisfied from the individual life, what the complain about and components of life of good quality are argued. In this article employment of groups requiring special policy and creation of integrated social policy for Roma citizens are handled and opportunities of employment, active inclusion are discussed, practicable solution and policy proposals are evaluated.

Keywords: Groups requiring special policy, sustainable quality of life, employment, active inclusion, roma

JEL CODE: J15, J21, I23,

GİRİŞ

Sürdürülebilir yaşam kalitesi bağlamında özel politika gerektiren grupların desteklenmesi pek çok ülkede sosyal sistemin işleyişi açısından gerekli görülen bir uygulamadır. Nitekim ekonomik ve sosyal fırsatların iyileştirilmesi yoluyla tüm vatandaşlar için eşitsizliklerin azaltılması ve kamusal hizmetlere erişimin kolaylaştırılmasını amaçlayan eylem adımları kamusal hizmetlerin başında gelmektedir (Alp, 2014). Özel politika gerektiren nüfus olarak tanımlanan; engelliler, kadınlar, eski hükümlüler, ileri yaşta kişiler, uzun süreli işsizler ile yasal engel olmamasına ve yasalardaki pozitif destek içeren düzenlemelere rağmen işgücü piyasasına sınırlı olarak katılan ve kayıt dışı ve düşük ücretli işlerde istihdam edilenlerin durumu bu çerçevede değerlendirilebilir.

¹Prof. Dr. Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü

Özel politika gerektiren gruplar, geçmişte olduğu gibi günümüzde de çalışma hayatında fiziksel ya da toplumsal sorunlarla karşılaşabilmekte, istihdam piyasasına girişte ve işten çıkarılmada öncelikli olarak düşünülebilmektedir. Sosyal sistem içerisinde görülen dezavantaj, fiziksel engellerden, toplumsal değer-ahlak sisteminden ya da işgücü piyasasının talep ettiği bilgi ve becerilerden yoksun olmaktan kaynaklanabilmektedir. Ancak ekonomi politikalarının sosyal politikalar ile birlikte düşünülmesi, vatandaşlar için ekonomik ve sosyal alanda belirli bir asgari düzeyin hedeflenmesi ve izlenen politikaların toplumsal uzlaşmaya katkı sağlaması temel beklentidir (Kinay, 2016). Fırsat eşitliği, refahın eşit bir şekilde dağıtılması ve asgari hayat şartlarına erişemeyen bireyler için kamusal sorumluluk projelerinin yürütülmesi, sürdürülebilir yaşam kalitesi için elzem olan hususlardır.

Genel görünümde kamusal destek uygulamaları, ekonomik ve sosyal gelişimi dengelemek ve ülke refahını en üst düzeye çıkarmaya yönelik olarak atılan adımlardır. Zira sosyal devlet; vatandaşları arasında ayırım gözetmeden tüm bireyleri yasalar önünde eşit kabul etmekte, sosyal adalet ve fırsat eşitliği sağlayarak ve yoksulluğu azaltıcı önlemler olarak sosyal denge ve barışı kurmaya çalışmaktadır (Türkoğlu, 2013). Ekonomik ve sosyal açıdan büyük önem taşıyan, hem bireysel refahın hem de toplumsal uyumun anahtarı olan sosyal gelişmenin, istihdamın ve beraberinde dezavantajlı bireylerin korunması bu çerçevede düşünülmelidir. Özellikle dezavantajlı bireylerin çalışma hayatına ve toplumsal hayata kazandırılması toplumun tüm kesimlerinin yararına olacak bir uygulama olarak görülmektedir.

Özel Politika Gerektiren Gruplar ve Dezavantajlılık

Kamu ve yerel yönetimlerin başarısı kente ait hizmetlerin sunumunda ve vatandaş memnuniyetiyle bağlantılıdır. Kenti oluşturan tüm bileşenler içinde kamusal desteğe ihtiyaç duyan dezavantajlı grupların rolü bu çerçevede önemini hissettirmekte ve kapsayıcılık oranını etkilemektedir. Ancak sosyo politik açıdan dezavantajlı grupları nasıl anlamamız gerektiği tartışılabilir farklı bir boyuttur (Can & Fazlıoğlu, 2012). Zira özel politika gerektiren grup kavramı kadar dezavantajlı kimdir ya da dezavantajlılığı üreten sosyal yapının özellikleri nelerdir soruları açıklanmaya muhtaç olan alanlardır. Dezavantajlılık sosyal bir kurgu olabileceği gibi, bizatihi sosyal sistemin işleyiş sorunlarından kaynaklı olarak da tezahür edebilen görünümdür.

Sosyolojik olarak dezavantajlı gruplar için geliştirilmesi gereken sosyal politika süreçlerini ele aldığımızda, bir toplum nasıl çalışır sorusu gerçekte anahtar konumu işgal etmektedir (Abay & Kahraman, 2015). Toplum dediğimiz mekanizmanın kendi dinamiklerinin seyriyle oluşan üretim ilişkileri, ahlaki süreçler, eğitim düzeyi ve toplumun kullandığı dil ve değer yargıları belirleyici etkenler olarak belirir. Toplumsal sistemin nasıl işleyeceğine ve şekilleneceğine yön veren bu etkenler işlevsel perspektiften toplumun devamını ve istikrarını sağlamak adına birbirleriyle bağlantılı olan ilişkiler kümesidir (Ritzer, 2013). Dahası her sosyal yapının kendine ait kodları, kimlikleri, algılama biçimleri vardır ve bunların yansıması da toplumda belirli süreçlerle ifade edilmektedir. Farklı bir ifadeyle her toplumu içinde yaşayan insanlar inşa etmekte, sosyal ilişki biçimleri ve sosyal formlarda toplumsal işleyişte kullanılan parametreler olmaktadır.

Sosyal Yardım ve Sürdürülebilir Yaşam Kalitesi

Sosyal yardım kavramı, sosyal sistem içerisinde tamamlayıcı karakteri olan bir tanımlamadır

(Aktaş, 2014). Genel görünümde; sosyal koruma, sosyal güvenlik, sosyal politika ve sosyal hizmet kavramlarıyla birlikte değerlendirilmekte ve kullanılmaktadır. Özellikle bakıma ve korumaya ihtiyacı olan bireyler başta olmak üzere bir ülkede yaşayan tüm bireylere yönelik koruyucu, güçlendirici, eşitliği ve sosyal adaleti sağlayıcı hizmetleri içermektedir. Sosyal politika kavramı ise çoğunlukla gelişmişlik seviyesi ve modernleşmeyle birlikte anılmakta ve bireyin vatandaşlık hakkına dayandırılmaktadır. Sosyal politika geniş bir alanı kapsamakta ve sadece toplumun en güçsüz üyelerini değil, toplumun bütününün sosyal gereksinimlerini karşılamayı amaç edinmektedir (Koray, 2007). Diğer bir ifadeyle sosyal politika; istihdam, sağlık, eğitim, konut, sosyal güvenlik ve sosyal hizmetler gibi birçok bileşenli yapıya sahip olan kavramdır.

Sosyal yardımla bağlantılı başka kavram olan sosyal koruma; maddi destekler ve hizmet sunumu yoluyla insanlara gelir güvencesi sağlamak amacıyla oluşturulmuş kurumların ve hizmetlerin tümü olarak adlandırılabilir. Daha genel bir ifadeyle sosyal koruma; bireylerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmeleri için gelir güvencesizliği karşısında yaşam koşullarını geliştirmek ve yaşam düzeyinin gerilemesini önlemek amacıyla Kamusal alanda, bireylerin eşitliği ve sahip oldukları haklar temelinde, gelirin yeniden dağıtımını yoluyla sağlanan gelir ve hizmet desteklerinin tümünü kapsamaktadır (Kayalıdere & Şahin, 2014).

Sosyal hizmet kavramı ise insanların kendilerine daha yeterli hale gelmelerinde ve başkalarına bağımlı olma hallerinin önlenmesinde karşımıza çıkmaktadır. Aile bağlarının güçlendirilmesinde bireylerin, grupların veya toplulukların sosyal işlevlerini başarıyla yerine getirmelerine yardımcı olmak amacıyla gerçekleştirilen etkinlik ve programlar bütünü olarak da tanımlanmaktadır. Bu manada sosyal hizmet, toplumun bütününe kapsamakta ve her bireyin refahının ve mutluluğunun sağlanmasını ve gelişmesini hedeflemektedir (Dilik, 1980). Bu hedef içerisinde sosyal hizmet; aileler, çocuklar, gençler, yaşlılar, engelliler, güç koşuldaki kadınlar, sığınmacılar, göçmenler, yoksul insanlar, psikolojik veya tıbbi yardıma muhtaç kişiler, uyuşturucu madde ve alkol bağımlıları gibi toplumun her kesiminin gelişmesi ve değişmesi yönünde hizmet ve yardım programlarından oluşmaktadır.

Toplumsal Adalet ve İstihdam Faktörü

Dezavantajlı birey ya da grupların farklı enstrümanlarla desteklenerek toplumsal işleyişin devamında istihdam faktörü önemli belirleyicidir. Özel politika gerektiren gruplara yönelik istihdam aracılığıyla, belirli düzeydeki bireylerin desteklenerek toplumsal hayata katılım ve katkı düzeyleri artırılmaya çalışılmaktadır. İstihdam imkanlarının çeşitlendirilmesiyle dezavantajlıktan kaynaklanan toplumsal sorunların önüne geçilmesi hedeflenilmekte ve gerektiğinde ücretsiz meslek eğitimleri ve kurs düzenlemeleri başlıca konular arasında gelmektedir (Selamoğlu, 2002). Bu çerçevede bir yandan ihtiyaç sahibi bireylere vasıf kazandırılmaya çalışılmakta bir yandan da işverenlerle yürütülen ortak proje ve teşviklerle istihdam imkanları artırılmaya çalışılmaktadır. İstihdam imkanlarının artırılmasıyla, sosyal yardım kapsamına giren birey sayısının azalacağı ve toplumsal refahın sağlanacağı arzulanmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

14 Mart Türkiye Romanlar Günü çerçevesinde ülkemizde yaşayan Romanlar ve akraba grupların sorunlarına ilişkin olarak 13 Mart 2016 tarihinde Kocaeli Emex Otel'de

gerçekleştirilen çalıştay sonuçları araştırmanın veri kaynağını oluşturmaktadır. Söz konusu çalıştay, çok aktörlü bir biçimde ortak projeler geliştirerek sorunların çözümü için kamusal hizmetlerin yürütülmesinde kullanılabilir yol haritasının taraflarca şekillenmesine yardımcı olmak ve öneri sunmak hedefiyle gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen oturumlar çerçevesinde; toplumsal sorun ve talepler ile sürdürülebilir yaşam kalitesi ve istihdam imkanları değerlendirilmiştir. Kamu temsilcileri, konu uzmanları, akademisyenler ve Roman dernek temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen oturumlarda elde edilen verilerin analizine yönelik olarak 'kategorik bağlamsal çözümleme tekniği' kullanılmıştır. Bu çerçevede öncelikli olarak toplantı kayıtları deşifre edilerek, yazılı birer metin haline dönüştürülmüş ve ifadeler anlamı değiştirilmeden sınıflaması yapılmıştır. Daha sonra sınıflaması yapılmış metinler, bağlamsal olarak tanımlanmış ve kategoriler içerisindeki veriler uygun olan temalar içerisine yerleştirilmiştir. Son olarak da veriler araştırmanın problemleri çerçevesinde işlenmiş ve bulgular analiz edilmiştir (Van Dijk, 2008).

Verilerin Tasnifi ve Kategorikleştirme

1.Eğitim Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar

- Roman öğrencilerin okul motivasyonlarını artırıcı projeler geliştirilmelidir.
- Roman çocuklarına örnek olabilecek rol model isimler belirlenmelidir.
- Roman çocuklarının toplumsal entegrasyonlarının daha hızlı ve etkili olabilmesi için belirli okullarda ve sınıflarda toplanmalarının önüne geçilmeli, farklı okul ve sınıflarda eğitim görmeleri sağlanmalıdır.
- Roman çocukların okullardaki devamsızlıklarıyla ilgili bilgi verilmeli ve sıkı takip yapılmalıdır.
- Bilgi Evleri'nde daha çok Roman öğrenci bulundurulmalı.
- Kocaeli'de; Kireçocakları, Tavşantepe ve Dereboğazi mahallelerine özgü eğitim çalışmaları yapılmalı.
- İlkokul ve lise öğrencilerine; devamlı burs desteği sağlanmalı.
- Okul malzeme ve kırtasiye desteği verilmeli.
- Okulu bırakan çocuklar için akşam kursları düzenlenmelidir.
- Roman gençler için Açık Öğretim hazırlığı ve teşviği sağlanmalıdır.
- Roman çocuklara eğitim kurumlarında pozitif ayrımcılık sağlanmalıdır.
- Öğretmen ve aileler, Roman çocukların eğitimi konusunda rehberlik hizmeti almalıdır.
- Okula devam eden maddi durumu iyi olmayan Roman çocukları için burs imkânı geliştirilmelidir.
- Roman çocukları için üniversitelerde belli bölümlere öğrenci alımı yapılabilir.
- Roman çocuklar için mutlaka okul öncesi eğitim programları düzenlenmelidir.
- Çocuğunu okula göndermeyen ve çocuğun eğitimini yarım bıraktıran aileler takip edilmelidir.
- Meslek liselerinde pozitif ayrımcılık ilkesi doğrultusunda Roman öğrenciler için kontenjan açılmalıdır.

2.İş ve İstihdam Fırsatları Sağlama

- Roman vatandaşlarımıza geçici iş değil, sürekli iş fırsatları sağlanmalıdır. İstihdamda öncelikli olarak bölge insanı çalıştırılmalı ve zorunlu Roman istihdamı projelendirilmelidir.
- Seçim beyannamelerinde yer alan 5 bin Roman vatandaşımıza iş imkânı sözü yerine getirilmelidir.
- Üniversite bitiren Roman gençlerin iş bulmasına yardımcı olunmalıdır.
- Okuyan Roman gençlerine olumlu rol model geliştirmeleri için fırsat verilmeli ve iş imkânı tanınmalıdır.
- Belediyelerde Roman memurlardan oluşan danışma merkezinin oluşturulması, sürekli interaktif iletişim sağlayacağından diğer Roman vatandaşların problemleri adına hızlı çözümler üretilebilir. Bu nedenle yerel kurumlarda, Roman vatandaşlarımıza yer verilmelidir.
- Polis ve Askeri Akademilerde Roman gençlerine inisiyatif tanınmalı ve kolaylık sağlanmalıdır.
- Risk grubunu oluşturan gençlerimiz İçişleri Bakanlığı ve benzeri bakanlıklar

bünyesinde bulunan il müdürlüklerinde istihdam edilmelidir. •Roman mahkumlar için tutukluluk süresi sonrası iş olanağı ve kontenjan sağlanmalıdır. •Roman vatandaşların STK'lara katılmaları için gerekli bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. •Orman işlerinde; örneğin fidan dikim ve bakım işlerinde Roman vatandaşlarımız öncelikli olmalıdır. •Orta yaş üzeri Romanlara iş imkanı sağlanmalı, sosyal güvenlik sertifikaları verilmelidir. •Meslek edindirme kurslarına katılım için bilgilendirme çalışması yapılmalıdır. •Dernek Başkanlarının Romanların sorunlarına reel çözümler üretebilmesi için belirli ödenekler ayrılmalıdır. •KOSGEB girişimcilik sertifikası aldıktan sonra prosedürlerin uygulanmasında yardımcı olunmalı ve iş kurma aşaması desteklenmelidir. •Milli Emlak Müdürlüğü'ne bağlı araziler, Roman vatandaşlara seracılık sektöründe istihdam sağlamaları için verilmelidir. •Hayvancılığa ve çiftçiliğe yatkın olan Romanlar bu yöne teşvik edilmeli ve yönlendirilmelidir. •Roman kadınlar için illerde ve ilçelerde yapabilecekleri iş imkânları sağlanmalı (çiçek evleri gibi). •Roman kadınların çalışabilecekleri (takı kursları, kuaförler, pastacılık, tekstil, sabun yapımı, düğün organizasyonculuğu/süsleme işlemleri, belediyelerin çevre düzenleme/park/bahçe işleri birimine bağlı çiçek yetiştiriciliği-bakımı, kültürel festivallerde istihdam veya el becerilerini gösterebilecekleri sergiler gibi) iş kolları geliştirilmelidir. •Yetenekli Roman çocukları için sanat ve spor desteği sağlanmalıdır. •Belediye konservatuarları daha aktif olmalı. •Müzik eğitimi şan, ses ve nota dersleri, özellikle Roman çocuklar için okullarda verilmelidir.

3.Kadın Sorunları ve Sağlığı

•Haftanın belirli günleri Roman mahallelerinde belediyenin sağlık görevlileri evde bakım ve sağlık hizmeti sunmalıdır. •Roman kadınların sağlık taramalarına önem verilmeli ve mobil destekler aracılığıyla rahim ağzı kanseri ve meme kanseri taramaları yapılmalıdır. •Roman kadınlarının istihdamda karşılaştığı sorunlar; eğitimsizlik, fırsat eşitsizliği ve işsizlik gibi faktörlerdir. Roman kadınlara iş edindirme kursları düzenlenmelidir. Ayrıca eğitim desteklerinde kadınlara aylık değil, günlük maddi destek sağlanmalı, yol parası, günlük yemek, ulaşım gibi ihtiyaçlar karşılanmalıdır. •Roman kadınların topluma kazandırılması için gerekli eğitim kursları açılmalı, dikiş kursu, el becerileri gibi mesleki eğitim kursları ilgili kuruluşlarca sağlanmalıdır. •Mahallelere yakın yerlerde iş imkânı fırsatları oluşturulmalı ve bu iş merkezleriyle bağlantılı olarak annelerin çocuklarını bırakabilecekleri kreşler ve çocuk bakım evleri açılmalıdır. •Kent Konseylerinde Roman kadın temsilci bulunmamaktadır. Kent Konseylerinde Roman kadınlar için kontenjan ayrılmalıdır. •Kadınların STK'lara katılabilmesi için bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. •KOSGEB tarafından hazırlanan, girişimcilik eğitimlerine Roman kadınların teşviği sağlanmalı ve Roman kadınlar için özel kota konulmalıdır. •Kadınların eğitimdeki rolü göz önüne alınarak çocukların okumaya teşvik edilmesi için öncelikle Roman Anne ve Babalar bilinçlendirilmelidir. •Roman annelere; çocuk bakım, kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesine göz yummamak ve iyi beslenmenin önemi gibi alanlarda destekleyici bilgiler sunulmalıdır. •Roman kadınlarının genel sorunlarıyla ilgili sosyal içerikli eğitim seminerleri düzenlenmelidir. •Ailelere ve çocuklara erken yaş evliliğine karşı gerekli eğitimlerin verilmelidir •Ailelere, gençlere ve kız çocuklarına; aile planlaması hakkında bilgilendirme yapılmalıdır. •Reşit olmayan kız çocuklarının zorla evlendirilmesi durumuna karşı Kaymakamlıklarla koordineli olarak çalışılmalıdır. •Üreme sağlığı ve anne-çocuk sağlığı hakkında bilgilendirmeler artırılmalıdır.

4.Sosyal Hizmetler ve Sosyal Destek Beklentisi

•Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nca düzenlenen sosyal projelere; her türlü erişim kolaylığı sağlanmalıdır. •Roman nüfusun sosyal yardımlaşma kurumlarından nasıl hizmet alacakları öğretilmelidir. •Sosyal hizmet uzmanları; ailelerle yakın temas halinde sorunların çözümleriyle uğraşmalıdır. •Sosyal faaliyetler ve kültürel geziler düzenlenmelidir. •Şehir merkezine hiç gitmemiş Roman nüfusun varlığı dikkate alınmalıdır. •Özellikle kadınlara yönelik tanıtım ve kültürel geziler düzenlenmelidir. •Roman toplumuna örnek olacak rol modelleri belirlenmelidir. •Bağımlı madde kullanımı sosyal ilişkilerde sorun üretmektedir. Bu durum bireyler arasında şiddete yol açmaktadır. Bağımlı madde kullanan Roman vatandaşlarımız için kliniklerde gerekli tedaviler sağlanmalıdır. •Mahallelere yakın bölgelerde spor tesisleri ve sanat merkezleri faaliyete geçirilmelidir.

5.Önyargılarla Mücadele

•Önyargılarla mücadeleyi içeren eğitimler verilmelidir. •Kanaat önderleri, STK'lar ve imamlar bu konularda bilgilendirilmeli ve algıların olumlu yönde değiştirilmesi amaçlanmalıdır. •Kamu spotları, TV programları, belgeseller, radyo programları hazırlanmalı, dergiler yayınlanmalıdır. •Roman çalışanların olduğu işyerlerinde ayrımcılık karşıtı bilgilendirmeler ve çalışmalar yapılmalıdır. •Sosyal sorumluluk duygusu yüksek ve gönüllü öğrencilerle Roman çocuklarla kardeş edinme projeleri yürütülmelidir.

6.Konut Sorunu ve Kentsel Dönüşüm

•Roman nüfusun toplum ile kaynaştırılmasını hedef alan ortak yaşam alanları oluşturulmalıdır. •Roman mahallelerinde sorun yaşayan ve şiddete maruz kalan Romanların konut sorunu giderilmelidir. •Konutlara yakın yerlere istihdamın sağlanması adına iş imkânları getirilmelidir. •Konutların olduğu bölgelerde gençler için sosyal faaliyet alanları oluşturulmalıdır. •Roman mahallelerindeki kentsel dönüşüm yerinde dönüşüm olarak yapılmalıdır. Romanların sosyal dokusunun bozulmamasına özen gösterilmelidir. •Hali hazırda Roman nüfusun ev ve konut standartları düşük olduğundan ısınma ve rutubet gibi etkenler bazı sağlık sorunlarına yol açmaktadır. •Romanların elinde bulunan tapu tahsis belgeleri tapu yerine geçmelidir. •Roman nüfusun çoğunluğu tek tapu altında birden fazla aile olarak yaşadığından kentsel dönüşümde aile bazlı ev veya daire planlamasına dikkat edilmelidir.

7.Kamusal Hizmetlere Erişim Önerileri

•Romanlar hakkında alınan kararlarda Roman temsilciler mutlaka bulunmalı ve kararlarda etkili olmalıdır. •Devletin icra organlarında Romanlara pozitif ayrımcılık yapılmalıdır. •Roman vatandaşların içinden de yetkili isimler belirlenmelidir. •Çözüm üretebilmek adına devletin belirli kurumlarında Romanların çalışmaları kolaylaştırılmalıdır. •Bürokratlar, Roman vatandaşların şikâyetlerini dinlemeli ve taleplerini yönetebilmelidir. •Romanlarla ilgili kamusal projelerde katılım sağlanmalı, proje yazma ve yürütme destekleri verilmelidir.

Sürdürülebilir Yaşam Kalitesi ve Kamu Politikaları

21. yüzyıldaki hızlı teknolojik gelişmeler; işgücü yapısının farklılaşması, ulus devletin

aşınması, yeni toplum ve birey anlayışı ve ihtiyaçların yeni süreçlerle farklı boyutlar kazanması gibi özellikler sürdürülebilir yaşam kalitesi ve kamusal politika alanına olan ihtiyacı artırmıştır. Gençlik sorunları, göç olgusuyla gelişen göçmenlerin görünümü, vatandaşlık algısındaki değişim, yaşama koşullarının iyileşmesiyle orantılı olarak yaşlı nüfusunun artması ve yoksullukla mücadele için kullanılan stratejilerin daha etkili ve verimli hale getirilmesi için gerçekleştirilen projeler gibi dezavantajlı sayılabilecek konular, kamusal politikalarla ilişkili olarak ön plana çıkmıştır (Akgül, 2010). Bu manada sürdürülebilir yaşam kalitesinin artırımı ve kamu politikalarının iyileştirilmesine yönelik aşağıda maddeleşen adımlar sosyal ve ekonomik alanın dengelenmesini hedefleyen konular olarak belirmiştir.

- 1.Yoksulluğun ortadan kaldırılması
- 2.Sürdürülebilir olmayan üretim ve tüketim kalıplarının değiştirilmesi
- 3.Ekonomik ve sosyal kalkınmanın doğal kaynaklara göre yönetilmesi
- 4.Küreselleşen dünyada sürdürülebilir kalkınma
- 5.Sağlık ve sürdürülebilir kalkınma
- 6.Bireylerin yaşam koşullarının iyileştirilmesine dönük önlemler alınması ve
- 7.Uygulama araçlarının iyileştirilmesini içeren politikalar

Genel anlamda kamusal politika, bir kurumlar bütünü olmaktan önce ve öte bir politika ve kurumlarda bu politikanın ürünleridir. Ancak sürdürülebilir yaşam kalitesini belirleyen kamusal politikanın tarihsel seyri, toplumsal gelişme düzeyi bağlamında değerlendirmek daha doğru bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir kalkınmanın temel ilkeleri; ekonomik, çevresel ve sosyal etmenler olmak üzere üç farklı alanda devamlılığı sağlamak olarak yer almaktadır. Özellikle sosyal bileşene ilişkin kurumsal faktörler, sürdürülebilir kalkınmanın gereksinim duyduğu kapasitelerin korunabilmesi ve desteklenebilmesi açısından geniş bir eylem alanı oluşturmaktadır (Özmehmet, 2008). Sürdürülebilir yaşam kalitesinin artırımı noktasında dikkat edilmesi gereken hususlar bu bağlamda aşağıdaki biçimiyle (Tablo 1) değerlendirilebilir.

Tablo 1: Sürdürülebilir Yaşam Kalitesini Belirleyen Faktörler

Çevre	Yaşam destek sistemlerinin korunması
	Yenilenebilir kaynakların sürdürülebilir kullanımı
	Çevreye ve canlı sağlığına verilen zararın ve kirliliğin en aza indirgenmesi
	Kültürel ve tarihi çevrenin korunması
Ekonomik	Gruplar arası adaletin teşvik edilmesi
	Eşit olmayan değiş-tokuştan kaçınılması
	Gerçek maliyet fiyatlandırmasının sağlanması
	Etik olan tedarik ve yatırım politikalarının teşvik edilmesi
	Maliyet ve yararların eşit dağıtımının desteklenmesi
Yerel ekonomilerin desteklenmesi	
Sosyal	Yaşam kalitesinde gelişime izin verilmesi
	Sosyal adaletin desteklenmesi
	Kültürel ve sosyal bütünlüğün hesaba katılması
	Kendine güven ve özgür iradenin desteklenmesi
	Bütün seviyelerde karar almada işbirliğinin ve katılımın cesaretlenmesi
Bireysel yetkilendirilme ve kapasite artırımı için fırsatlar sağlanması	

Sürdürülebilir yaşam kalitesinin artırımı noktasında ve kamusal politika sürecinde yer alan hizmetlerin dezavantajlı grupların beklentilerinin öne çıkarıldığı bir yaklaşımla sunulması temel gerçekliktir. Nitekim sosyal sorunları çözmeye yönelik girişimler olarak niteleyebileceğimiz kamusal hizmet pratikleri, sosyal adalet anlayışı ile de doğrudan ilişkilidir (Sunal, 2011). Bu bağlamda sosyal sistemin daha sağlıklı işlemesi için; yoksullar, engelliler, gençler, kadınlar, bakıma muhtaçlar ve daha birçok alandaki fonksiyonlarla mücadelede sosyal devlet olanaklarının artırılması ve kamusal hizmetin tüm vatandaşlar için eşit koşullarda sağlanması temel hedeftir.

Kapsayıcı İstihdam ve Aktif İçerme

Sürdürülebilir yaşam kalitesinin artırımında kapsayıcı büyüme ve kapsayıcı istihdam yoksulluğun azaltılmasında kullanılan bir araçtır. Bu çerçevede kavram, kişilerin yüksek istihdam seviyesi, yoksullukla mücadele, işgücü piyasalarının modernleştirilmesi, mesleki eğitim ve sosyal koruma sitemleri yoluyla güçlendirilmesini ve değişimi anlamalarına, değişime ayak uydurmalarına ve uyum içinde bir toplum inşa edilmesine yönelik olarak onlara destek olunmasını içermektedir (Strasbourg Declaration, 2014). Öte taraftan kapsayıcı büyümeye duyulan ihtiyacın nedenleri istihdam, beceriler ve yoksullukla mücadele alanlarında çeşitli faktörlerle açıklanmaktadır. Genel hatlarıyla kapsayıcı büyüme ve istihdam aşağıdaki unsurları içermektedir.

- İstihdam oranlarının artırılması -özellikle kadınlar, gençler ve ileri yaştakiler için daha fazla ve sürekli işleri
- Becerilere ve mesleki eğitim yoluyla her yaştaki insanın değişimi anlayabilmesi ve değişime ayak uydurabilmesini
- İşgücü piyasalarının ve refah sistemlerinin modernleştirilmesi ve
- Büyümenin getireceği yararların yaygınlaştırılması

Bütüncül yaklaşımda toplumun tüm kesimlerinin topluma entegrasyonu önemli bir hedeftir. Bu manada sosyal refah ve destek sistemleri, herkesçe paylaşılan sosyal uyuma verilen değeri de yansıtmaktadır. Son dönem literatürde kullanılan ve sosyal dışlanma kavramına karşı kullanılan sosyal içerme kavramı yerine aktif içerme kavramı sıklıkla kullanılır hale gelmiştir. Aktif içerme her vatandaşın özellikle de en dezavantajlı olanların bir iş sahibi olmak da dâhil, toplumsal hayata tam olarak katılması olarak tanımlanmaktadır. Aktif içerme politikaları yeterli gelir desteği, kapsayıcı işgücü piyasaları ve nitelikli hizmetlere erişim eksenlerinden oluşmaktadır ve çalışabilecek durumdaki kişilerin istihdamı ile çalışamayacak durumdaki kişilere saygın bir hayat sürmeleri için kaynak sağlanması ile sosyal katılımlarının desteklenmesine yöneliktir (Alp, 2014).

İşsizlikle mücadelede yürütülen aktif işgücü piyasası politikaları veya bir başka deyişle aktif istihdam politikaları, işsizlerin çalışma hayatına dönmelerine yardımcı olan işe yerleştirme hizmetleri ile eğitim ve iş yaratma gibi işgücü piyasası programlarıdır. İş arayanların istihdam olanaklarını artıran aktivasyon stratejileri de bu çerçevede değerlendirilmelidir. İstihdam politikaları açısından işsizlik yardımı alanların aktif olarak iş aramalarının talep edilmesi ve etkin bir iş bulma hizmetinden yararlanmaları sık görülen bir aktivasyon stratejisidir. Kamu istihdam hizmetleri, mesleki eğitim kursları, çıraklık programları, istihdam teşvikleri gibi istihdamı artırıcı düzenlemeler ile belirli bir dezavantajlı grubun istihdamını artırıcı tedbirler de aktif istihdam politikaları arasındadır (Karabulut, 2007). Günümüzde bireyler kariyerleri

boyunca daha fazla işsizlik riskiyle karşı karşıya kalmakta, aile yapısında değişiklikler görülmekte, kişiler iş ve aile yaşamlarını uyumlu şekilde yürütmekte zorlanmaktadır. Aktif işgücü piyasası politikaları, işsiz kişilerin işgücü piyasasına ilk kez veya yeniden katılmalarını sağlayarak bireylerin ve toplumun en az zararla karşılaşmasını hedeflemektedir.

Stratejik Eylem ve Çözüm Alanları

Stratejik eylem ve çözüm alanları özel politika gerektiren grupların hem yaşam kalitesinin artırımına hem de işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere aktif işgücü hizmetleri kapsamakta ve mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları, toplum yararına programlar ve diğer kurs, program, proje ve özel uygulamalarını kapsamaktadır (OECD, 2014). Bu çerçevede aşağıda oluşturulan stratejik eylem alanları sosyal ve ekonomik koşulların desteklenmesinde kullanılabilir özelliklerdir (Tablo 2).

Tablo 2: Eylem Adımlarının Hedefleri

1. Sürdürülebilir bir iyileşme ve büyümeyi sağlamak için iş planlamanın hızlandırılması
2. Özel politika gerektiren grupları gözeten aktif istihdam politikalarının geliştirilmesi
3. Sosyal koruma sistemlerinin güçlendirilmesi
4. Kamu ve özel sektör istihdam hizmetlerinde pozitif destek
5. Karşılıklı yükümlülüklerin artırılması ve teşvik ödemeleri
6. İşgücünün, geleceğin sorunlarına ve fırsatlarına hazırlanması
7. Hayat boyu öğrenme ve yeniden beceri edindirme
8. Çıraklık programı ve mesleki eğitim, istihdam hizmetleri ve danışmanlık, staj programları ve kariyer danışmanlığı
9. İstihdam kurumları ve eğitim kurumları arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve
10. İktisadi ve sosyal politikalar arasındaki uyumun güçlendirilmesini içermektedir

1.Mesleki ve Teknik Eğitim İmkânları Oluşturma

- İşgücü piyasasının ihtiyaçlarına göre mesleki ve teknik eğitim ve öğrenim şartları içerisinde uygunluk sağlama
- Meslek standartları geliştirme
- Öğretim sisteminde uyumlulaştırma
- Mesleki bilgi ve beceri sınavı ve belgelendirme
- Teknik doğruluk denetimi için uzmanların, uygulayıcıların sağlanması
- Eğitim ve istihdam arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi
- Kültürel özellikleri dikkate alan hizmetin verilmesi

2.Yaşam Boyu Öğrenmenin Desteklenmesi

- İletişim stratejilerinin geliştirilmesi
- İletişim materyallerinin hazırlanması
- Eğitim kurumlarının standartları hakkında görüş alınması ve tanıtımın organize edilmesi
- Yaşam boyu öğrenmenin uygulanması ve geliştirilmesi ile ilgili stratejilerin geliştirilmesi

- Hayat Boyut Öğrenme stratejisi dokümanı ve güncel eylem planının düzenlenmesi

3.Kadın ve Engelli İstihdamının Desteklenmesi

- Kadınların ve engellilerin işgücü piyasasına katılımını artırarak daha fazla işgücünü istihdama çekmek ve istihdamda tutmak
- Kayıtlı istihdamı teşvik etmek
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İŞKUR ve KOMEK gibi kurumlar öncülüğünde istihdam politika tasarlama, geliştirme ve uygulama kapasitesini artırmak
- İşgücü Piyasasına Erişim ve Teknik Destek

4.Genç Roman İstihdamının Desteklenmesi

- Genç istihdamının teşvik edilmesi ve gençler arasında işsizliğin azaltılmasıyla daha fazla kişinin istihdamda kalmasını sağlamak
- Genç istihdamına ilişkin mevcut sosyo-ekonomik göstergeler hakkında raporlar toplanması ve analiz edilmesi
- Arz ve talep yönlü araştırmalar yapılması
- Gençlere yönelik girişimcilik rehberleri hazırlanması
- Genç girişimciliğine destek modelinin tasarlanması

5.Toplumsal Farkındalık ve Kültürlerarasılık

- Toplumsal farkındalığı artırmak
- Bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinin yapılması
- Kültürlerarasılık ve işbirliği İmkanları geliştirme

6.Roman STK'lar ve Kapasite Geliştirme

- Demokratik katılım ve sivil toplumu güçlendirme
- Örgütlenme, faaliyet ve kapasite sorunlarının çözümü
- Dernekler arası işbirliği, dayanışma ve etkileşimin artırılması
- Roman derneklerinin rolü ve geleceğini tasarlamak

7.Konut Sorunu ve Kentsel Dönüşüm

- Konut sorunu ihtiyacının belirlenmesi
- Kültürel özellikler, insan ve mekan ilişkisini dikkate alan proje üretimi
- Yeniden yerleştirme ve iyileştirme adımlarının planlanması
- İşbirliği ve katılım imkanlarının değerlendirilmesi
- Sosyal destek ve bilgilendirme çalışmalarının yapılması

8.Çocuk Eğitimi ve Rol Modeller

- Kreş ve anaokulu eğitiminin desteklenmesi
- Sosyalleşme imkanlarının desteklenmesi ve alt yapı desteği
- Temel becerileri destekleyen rehberlik hizmeti
- Erken yaş evlilikleri ile mücadele ve bilinçlendirme

- Uyuşturucu ve bağımlılıkla mücadele ve sosyal destek

9.Koruyucu Tedavi ve Sosyal Destek Hizmetleri

- Özürlü, yaşlı, boşanmış ve sosyal desteğe ihtiyaç duyan bireylerin belirlenmesi
- Düzenli sağlık taramaları gerçekleştirme
- Psikolojik ve fiziksel şiddete ve cinsel istismara uğrayan çocuk ve kadınlara danışmanlık ile sosyal, ekonomik, psikolojik ve hukuksal destek hizmeti sağlama
- Kültürel, sanatsal, sportif, akademik ve ekonomik programları yürütmek

10.Vatandaş Memnuniyeti ve Kamusal Hizmet

- Memnuniyet düzeyini belirleyen etkenlerin tespit edilmesi
- Yerel yönetim ve vatandaşlık ilişkilerinin desteklenmesi
- Bireysel ve toplumsal talepleri kanallandıracak projeler geliştirme

Uygulanabilir Çözüm Adımları

■Geleceğe Ümitle Bakan Gençler Projesi: Projenin amacı, meslek için gerekli becerilerin kazanıldığı bir iş ortamında gençlerin daha vasıflı çalışanlar haline gelmesi ve hem sosyal hem de profesyonel hayata katılımlarının sağlanmasıdır. Hedef kitle, orta öğrenimi tamamlayamamış, belgelendirebileceği bir iş veya staj deneyimi olmayan 18-24 yaş arasındaki gençlerdir. Gençler, önce temel beceri ve teknikler hakkında teorik bir eğitim alacak, daha sonra iş ortamında farklı bir eğitim sürecine başlayacaklardır. 3-8 ay süren eğitimler sonunda kurum veya Bakanlık tarafından onaylı bir sertifika kazanılabilir.

■Mesleki Becerisi Olan Gençleri ve Stajları Destekleme Projesi: İstihdama istekli ve bunun için uygun niteliklere sahip gençlere çeşitli eğitim imkanları ve istihdamın sağlanmasını içeren projedir.

■Gençlik Danışma Merkezi Projesi: Merkeze gelen gençlerin, tüm programlarından yararlanabildiği ve kariyer danışmanlığı hizmeti aldığı projedir. Projenin temel hedef grupları işsiz gençler, okulu terk edenler ile eğitime devam eden gençler ve engelli gençlerdir.

■KOBİ'lerde Gençler İçin Staj Programı Projesi: Genç istihdamının artırılmasına yönelik olarak gençlerin mesleki rekabet güçlerinin artırılması ve düzenli bir işe girmelerinin sağlanabilmesi için KOBİ'lerde staj imkanı sağlanmasını içeren projedir.

■Genç İstihdamı Akademisi Projesi: İş dünyası ve işveren örgütlerinin katılımıyla gençlere doğrudan iş imkanı sağlamayı hedefleyen projedir. Proje çerçevesinde; gençlerin istihdam edilebilirliğini artırmak, gençlerin girişimcilik becerilerini artırmak, işgücü talep ve arz taraflarının ilgili aktörleri arasında sürdürülebilir işbirliğini geliştirmek, aktif işgücü piyasası politikaları ile özellikle yeni yatırım alanları için ekonominin talep tarafı arasında uyum sağlamak, genç istihdamını destekleyici profil çıkarmak, oryantasyon, eğitim, danışmanlık, iş deneyimi ve eşleştirme hizmetlerini içeren bütüncül hizmetler sağlamak, okuldan işe geçişi kolaylaştırmak, okul ve sanayi arasında daha güçlü bir bağlantının oluşturulmasına fırsat sağlamak hedeflenmektedir.

■Kadınlar İçin Yeni Meslek Merkezi Projesi: Merkezde kariyer danışmanlığı, mesleki eğitim, işe yerleştirme ve işe başladıktan sonra izleme gibi hizmetler ve mevcut mesleki eğitim kurumlarının tamamlayıcısı olunabilecek programların yürütülmesi planlanabilir. Proje beraberinde kadınların sosyal koruma programlarına erişiminin geliştirilmesini ve kadınların

işlere erişiminin geliştirilmesini içermektedir.

■Çocuk Bakım Hizmeti Projesi: Kadın istihdamının desteklenmesi ve çocukların korunması ve gelişimini amaçlayan projedir.

■Engelli ve Kadınlar İçin Destekli İstihdam Projesi: Özel politika gerektiren nüfusa yönelik olarak destek hizmeti verilmesinin amaçlandığı bir projedir. Desteğin amacı iş sözleşmesine dayanan bir iş bulmak ve bu sayede zorunlu olarak sosyal güvenlik dahilinde bir istihdam olanağı elde etmektir.

■İş Arayanlar Veritabanı Projesi: Özel politika gerektiren nüfusun istihdamını içeren ve iş arayanlar ile işverenlerin başvurularının değerlendirildiği ve aracılık hizmetinin sunulduğu bir projedir.

■Kamu ve Özel Sektör İstihdamında Çalışan Dezavantajlı Nüfus Oranının Yükseltilmesi Projesi: Kamu kuruluşlarında ve özel sektördeki şirketlerde çalışan dezavantajlı nüfusun zorunlu istihdam oranının artırılmasını hedefleyen projedir.

■Bireysel İşbaşı Eğitimi Projesi: Uygulamaya dahil olanların belirli bir eğitim sürecinin sonunda sosyal güvenlik kapsamına dahil edilmesini öngören ve iş garantisi sunan bir proje tasarımıdır (G20, 2013).

Sonuç

Özel politika gerektiren gruplara yönelik olarak istihdamın merkezi bir konum kazanması, sürdürülebilir yaşam kalitesinin artırımında son derece önemlidir. Özellikle Türkiye bağlamında son dönemlerde gerçekleştirilen yasal düzenlemeler ve sosyal gelişim projeleri kadar Roman istihdamının desteklenebilir hale gelmesi, kamusal desteğe ihtiyaç duyan nüfusun yaşam kalitesini artırıcı bir rol oynayabilecektir. Bilindiği üzere istihdam imkanı, ülke düzeyinde hem refah ve ekonomik büyümenin hem de sosyal uyumun anahtarıdır. Bireysel düzeyde ise istihdam, ekonomik ve sosyal açıdan bir gerekliliktir. Dahası Roman nüfusun istihdam olanaklarının artırımı sosyal sistem içerisinde daha geçişken, kendiliğinden ve katılımcı kalkınmayı içeren bir uygulama olabilecektir.

Kamunun sosyal destek ihtiyacı olan gruplara yönelik olarak ortaya koyduğu politikalar kısa dönemde koruyucu nitelikteki uygulamaları içerirken, uzun dönemde risk grubu olarak değerlendirmemize neden olan olumsuzlukları giderici yönde uygulamaları kapsamaktadır. Zira istihdam alanında dezavantajlı gruplar işe giriş veya çalışma hayatına devam etme konularında, işgücü piyasalarına entegrasyonları daha düşük olan nüfustan oluşmaktadır. Sürdürülebilir yaşam kalitesinin devamlılığının yürütülmesinde dezavantajlı bireyler, sağlık, eğitim, bilgi, istihdam, toplumsal destek gibi alanlarda toplumun büyük çoğunluğunun sahip olduğu olanaklara sahip değillerdir veya olanaklara erişimlerinin önünde engeller bulunmaktadır. Bu manada kapsayıcı ve destekleyici kamu politikalarının yürütülmesi sosyal ve ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesinde bir zorunluluk olarak yer almaktadır.

Son söz olarak, küreselleşmeyle beraber ekonomik ve toplumsal alanda emeğiyle geçinmek zorunda olan nüfus için ortaya çıkan sorunlar, kurumsal anlamda sosyal sorumlulukları da artırmıştır. Tarihin her döneminde insanlığın karşılaştığı sosyal risklere ve yoksulluğa karşı koruma politikaları yürütülmüş ve çalışma ve yaşama güvencesi sağlanmaya çalışılmıştır. Ancak çalışma hakkı ve sosyal güvenliğin vatandaşlar için bir hak ve ödev olarak kabul edildiği kurumsal politika önlemleri hem kurumsallaşmayı hem de uygun politik çözüm üretmeyi zorunlu kılmaktadır.

KAYNAKLAR

- Abay, A.A., & Kahraman G.F. (2015). Engellilere Yönelik Temel Ulusal Mevzuatın Toplumsal Cinsiyet Açısından İçerik Analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(40), 430-439.
- Akgül, U. (2010). *Sürdürülebilir Kalkınma: Uygulamalı Antropolojinin Eylem Alanı. Antropoloji Dergisi*, 24, 133-164.
- Aktaş, A. (2014). *Sosyal Dışlanma Bağlamında Sosyal Yardımlar ve Karşılaştırmalı Politika Önerileri*. Uzmanlık Tezi. Ankara: Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- Alp, L. (2014). *Dezavantajlı Grupların İstihdama Katılmaları: G20 Ülkelerindeki Başarılı Uygulamalar*, Uzmanlık Tezi. Ankara: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- Can, M. & Fazlıoğlu, A. (2012). *Dezavantajlı Nüfus Gruplarının Durumunun Geliştirilmesi ve Sosyal İçermenin Sağlanmasına Yönelik Öncelikli Politika ve Önlemler*. Ankara: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı.
- Dilik, S. (1980). Sosyal Güvenlik ve Sosyal Hizmetler Arasındaki İlişkiler. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 35(1),73-84.
- G-20 (2013). *Job Creation And Labor Activation Policies In G20 Countries*. G20 Task Force On Employment Report, Rusia.
- Karabulut, A. (2007). Türkiye’deki İşsizliği Önlemede Aktif İstihdam Politikalarının Rolü Ve Etkinliği. Uzmanlık Tezi. Ankara: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü.
- Kayalıdere, G., & Şahin, H. (2014). Sosyal Devlet Anlayışı Çerçevesinde Türkiye’de Sosyal Koruma Harcamalarının Gelişimi ve Yoksulluk. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 57-75.
- Kınay, Ö. (2016). Bedensel Engellilerin Kamusal Alanda Ulaşılabilirliği: “Engelsiz Dünya” Mobil Uygulamasının Sosyal Sorumluluk Projesi Olarak İncelenmesi. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC*, 6(2), 168-180.
- Kolukırık, S. (2014). *Tampon Yerleşme ve Mekanın Dili: İzmit Yenidoğan Mahallesi Romanları Üzerine Bir Araştırma*. Dezavantajlı Gruplar Eğitim ve İstihdam Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Kocaeli.
- Koray, M. (2007). Sosyal Politikanın Anlamı ve İşlevini Tartışmak. *Çalışma ve Toplum, Ekonomi ve Hukuk Dergisi*, 4(15), 19-56.
- OECD-Ford Foundation (2014). *Changing the Conversation on Growth- Going Inclusive*. OECD-Ford Foundation, Second Oecd/Ford Foundation Workshop, 27 February 2014, New York.
- Özmehmet, E. (2008). Dünyada ve Türkiye’de Sürdürülebilir Kalkınma Yaklaşımları. *Yaşar Üniversitesi Dergisi*, 3(12), 1853-1876.
- Ritzer, G., & Stepnisky, J. (2013). *Çağdaş Sosyoloji Kuramları ve Klasik Kökleri*. Çeviri: İrmak Ertuna Howison. Ankara: De Ki Yayınları,
- Selamoğlu, A. (2002). Gelişmiş Ülkelerde İstihdam Politikaları, Esneklik Arayışı ve Etkileri”, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(2), 33-63.
- Strasbourg Declaration (2014). *Empowering Social Entrepreneurs For Innovation, Inclusive Growth And Jobs*, 16-17 January. http://ec.europa.eu/internal_market/conferences/2014/0116-social-entrepreneurs/docs/strasbourg-declaration_en.pdf, Erişim Tarihi: Ağustos 2016.

- Sunal, O. (2011). Sosyal Politika: Sosyal Adalet Açısından Kuramsal Bir Değerlendirme. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 66(3), 283-305.
- Türkoğlu, İ. (2013). Sosyal Devlet Bağlamında Türkiye’de Sosyal Yardım ve Sosyal Güvenlik. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 8(3), 275-305.
- Van Dijk, Teun A. (2008). *Discourse and Power*. New York: Palgrave Macmillan.

EXTENDED ABSTRACT

In the aspect of sustainable quality of life support of groups requiring special policy is seen as an important issue for the run of social system in most countries. Thus, minimization of inequality and facilitating of access to public services by improving economic and social opportunities comes first in the public services. Defined as population requiring special policy are disabled, women, former sentenced people, old aged adults, unemployed ones for a long time and despite having no legal abstacle, people who employed limitedly, the one employed out of record and the ones getting low-income.

The groups requiring special policy have physical and social difficulties in their work life at employed and dismissed, as did in the past. This disadvantage in social system derives from physical obstacles, social value-moral systems and being out of knowledge and skills that labor market desires. But integration of social policies into economic policies, a minimum particular target for citizens in economic and social field, contribution of policies into social negotiation are the basic expectations. Equality of opportunity, delivering peace equally, practising public responsibility projects for individuals unable to reach minimum life conditions are essential issues for sustainable quality of life.

Active labor market policies against unemployment or active employment policies in other words, are the programmes including job placement services, education and creation of job that helps unemployed return to work. The activation strategies facilitating jobseekers employment should be evaluated in this aspect. . Supporting the jobseekers that granted for unemployment to look for a job actively and make them use of active job placement services is a common activation strategy. Public employment services, vocational training courses, apprenticeship programmes, employment incentives and precaution for a particular group of disadvantaged are among the regulations for improving employment. In modern-day individuals more often face the risk of unemployment, live changes in family structure have difficulties in running family and work life together. Active labor market policies aims to reduce the damage to minimum for individuals and society by making unemployed join to the labor market for the first time.

A main position for employment towards groups requiring special policy is extremely important for improving a sustainable quality of life. Especially in Turkey, the latest legal regulations, social development projects that supply gypsies' employment plays an improving role for the population that needs public support. As known, facility of employment is the key for both peace, economic growth and social adaptation for the nation. In the aspect of individuality, employment is essence for economic and social life. Moreover improvement of employment for Gypsy population will be a practice that is more transitive, automatic and contributor to the development in the social system.

The policies that the public supplies for the groups that need social support includes

protective features for the short term, in the long term it includes practises that quells disadvantages causing them to seem as a risk group. The disadvantaged groups in employment are consisted of the population that have little integration in labor market about starting and maintaining the work life. Individuals that disadvantaged at maintaining continuity of sustainable quality of life do not have the facilities that other have about health, education, knowledge, employment, social support or have obstacles to face them. In this sense, of inclusive and supportive public policies to run is an obligation for the realisation of economic and social development.

In general view, the public support practises are the steps for the balance of economic and social development and letting the nation's peace to the highest. Social state agrees all citizens equal under the law without discriminating and aims to establish social balance and peace. Social development is very important economically and socially and the key of the balance the society and individual's peace protection of disadvantaged people should be regarded in this sense. The integration of disadvantaged individuals into the work and social life will be very useful for the whole parts of the society.